

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEP.0.05.610- 312
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

21/03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı)

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 18 Kasım 2011 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-253/3732 sayılı yazısında, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a Ankara milletvekili Sayın Aylin NAZLIKA tarafından 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesi tevcih edildiği belirtilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesine ilişkin açıklamalarımız aşağıdadır.

1. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesindeki bütçe rakamlarına yönelik soruya ilişkin olarak;

2002 yılında Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri 79,4 Milyar iken 2011 yılında 295,8 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Benzer bir şekilde 2002 yılında vergi gelirleri 60,3 Milyar TL iken 2011 yılında 253,7 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirlerindeki kümülatif artış yüzde 320,4'e tekabül etmektedir. Vergi gelirlerinde görülen bu kümülatif artışın yanında bir önceki yıla göre artış oranına bakıldığında ise, 2011 yılı vergi gelirleri 2010 yılına göre yüzde 20,5 oranında artmıştır. Merkezi yönetim bütçe gelirleri, genel bütçe gelirleri ve vergi gelirlerinin miktarları ile artış oranları detaylı bir şekilde aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

2002-2011 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ

(Milyon TL)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	79.420	101.040	122.964	152.784	173.483	190.360	209.598	215.458	254.277	295.862
Genel Bütçe Gelirleri	77.385	98.265	119.788	149.047	168.547	184.803	203.027	208.610	246.051	286.377
Vergi Gelirleri	60.356	82.491	100.373	119.628	137.480	152.835	168.109	172.440	210.560	253.765

**2002-2011 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ ARTIŞ ORANI
(BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE)**

(%)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri		27,2%	21,7%	24,3%	13,5%	9,7%	10,1%	2,8%	18,0%	16,4%
Genel Bütçe Gelirleri		27,0%	21,9%	24,4%	13,1%	9,6%	9,9%	2,8%	17,9%	16,4%
Vergi Gelirleri		36,7%	21,7%	19,2%	14,9%	11,2%	10,0%	2,6%	22,1%	20,5%

**2002-2011 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ ARTIŞ ORANI
(KÜMÜLATİF)**

(%)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri		27,2%	54,8%	92,4%	118,4%	139,7%	163,9%	171,3%	220,2%	272,5%
Genel Bütçe Gelirleri		27,0%	54,8%	92,6%	117,8%	138,8%	162,4%	169,6%	218,0%	270,1%
Vergi Gelirleri		36,7%	66,3%	98,2%	127,8%	153,2%	178,5%	185,7%	248,9%	320,4%

Ülkemiz vergi yapısının (dolaylı – dolaysız vergi ayırımı) analizinin sağlıklı bir biçimde yapılabilmesi için Avrupa Birliği ve OECD ülkelerinde olduğu gibi, sosyal güvenlik primleri ve mahalli idare vergi gelirlerinin hesaplamalara dahil etmesi gerekmektedir. OECD sınıflandırmasına göre (sosyal güvenlik primleri ve mahalli idare vergi gelirleri dahil) 2010 yılında toplam vergi gelirleri içinde dolaysız vergilerin payı yüzde 52,1, dolaylı vergilerin payı ise yüzde 47,9 olarak gerçekleşmiştir.

2. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılan satış ve tahsilat işlemlerine yönelik soruya ilişkin olarak;

01.01.2003 – 31.12.2011 döneminde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile 4046 sayılı Kanunun 4. Maddesi doğrultusunda verilen yetkiye istinaden özelleştirme programındaki kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen uygulamalar kapsamında, 64 kuruluşta bulunan kamu payları 38 tesis/işletme, 8 liman, 37 elektrik santrali, 2.585 taşınmaz, 98 gemi, 10 maden sahası ve araç muayene hizmetleri ile özelleştirme programındaki kuruluşların envanterinde kayıtlı bir kısım makine-teçhizat, demirbaş vb. varlıkların satış/devri yapılmıştır.

Bu uygulamaların toplam tutarı 35.025.052.224 ABD Dolarıdır. Bir bölümü vadeli satış biçiminde gerçekleştirilen söz konusu uygulamalara ilişkin olarak, 33.202.283.289 ABD Dolarlık kısmı anapara, 351.338.707 ABD Dolarlık kısmı da vade farkları olmak üzere toplam 33.553.621.996 ABD Doları tahsilat yapılmıştır. Özelleştirme ihaleleri tamamlanarak onay ve sözleşme imza aşamasında olan özelleştirme uygulamalarının tutarı ise 4.916.122.267 ABD Dolarıdır.

3. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca gerçekleştirilen taşınmaz işlemlerine yönelik soruya ilişkin olarak;

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Anayasanın her Türk vatandaşının güvenli ve çağdaş şartlara uygun konut sahibi olma hakkına dair 56. ve 57. maddelerinden hareketle, vatandaşları makul yaşam standartlarına kavuşturmak gibi toplumsal bir amaç doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu doğrultuda, 2003 yılından itibaren, Hükümetimizin "Planlı Kentleşme ve Konut Üretimi Programı" çerçevesinde deklare ettiği önemli hedefleri doğrultusunda, konut üretimi ve planlı kentleşme birlikte ele alınarak, TOKİ tarafından, dar ve orta gelirli vatandaşların konut ihtiyacının karşılanması amacıyla ülke genelinde geniş çaplı bir konut seferberliği başlatılmıştır.

Toplu Konut İdaresi, kendi mülkiyetindeki arsalar üzerinde konut inşa ettirmekte ve bu konutları kredilendirerek satışa sunmaktadır. Konut satışları ile hedeflenen; mevcut piyasa koşulları ile konut sahibi olamayan ancak belirli bir birikime sahip dar ve orta gelirli ailelerin gelirlerine uygun ödeme koşulları ile kira öder gibi konut sahibi olmalarıdır.

Bu itibarla, TOKİ, Ocak 2003 – 28 Kasım 2011 tarihleri arasında 81 il, 800 ilçe, 2.167 şantiyede toplam 516.596 adet konutun üretimini başlatmış bulunmaktadır. Bu rakam 100 bini aşkın nüfuslu 20 adet şehir demektir.

TOKİ, 516.596 adet konutla birlikte;

- ✓ 767 okul (anaokulu, ilköğretim, lise),
- ✓ 793 Spor Salonu,
- ✓ 37 Kütüphane,
- ✓ 440 Ticaret Merkezi,
- ✓ 163 Hastane,
- ✓ 90 Sağlık Ocağı,
- ✓ 86 Yurt ve Pansiyon,
- ✓ 24 Sevgi Evi,
- ✓ 18 Engelsiz Yaşam Merkezi,
- ✓ 386 Cami

inşaatını başlatmış ve büyük bir kısmını tamamlamıştır.

TOKİ uygulamaları çerçevesinde;

- ✓ Dar ve Orta Gelir Grubu Uyg. Kapsamında 202.660 adet
- ✓ Alt Gelir ve Yoksul Grubu Uyg. Kapsamında 141.310 adet
- ✓ Gecekondu Dönüşüm Uyg. Kapsamında 63.222 adet
- ✓ Afet Konutu Uyg. Kapsamında 22.020 adet
- ✓ Tarım Köy Uyg. (35 Köyde) Kapsamında 4.093 adet olmak üzere,

üretilen toplam 433.305 adet konut "sosyal konut" niteliğinde olup, bunlar, üretilen konutların yaklaşık %85'ini teşkil etmektedir.

- ✓ Kaynak Geliştirme Uyg. Kapsamında ise 83.291 adet
(57.890 adedi, TOKİ iştiraki Emlak Konut GYO uygulamasıdır)

konut üretilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, 2003 yılından bugüne kadar yaklaşık 382.000 adet konutun satışını gerçekleştirmiştir. Bu taşınmazların satış değeri 33.193.984.995.-TL'dir. Hasılat paylaşımlı projelerden elde edilen İdare payı toplam geliri ise 2.555.643.470.-TL'dir.

Ayrıca, İdarece, 2003 yılından bugüne kadar da, Arsa Satış İhalesi kapsamında 5.225 adet taşınmaz 9.023.858.628,33.-TL bedel ile satılmıştır.

4. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde TMSF tarafından satışı yapılan menkul, gayrimenkul mal satışı adedi ve elde edilen hasılatla yönelik soruya ilişkin olarak;

TMSF tarafından;

2003 yılından itibaren,

85 adet fon iştiraki 1.073.800.231 TL bedelle satılarak hisse devir işlemleri tamamlanmıştır. 4.907 adet gayrimenkul 1.029.326.045 TL bedelle satışı gerçekleştirilmiştir. 6183 sayılı Kanun kapsamında 1320 adet gayrimenkul satışı gerçekleştirilmiş olup bu satışlardan elde edilen gelir 662.736.748,50 TL'dir. 49 adet Ticari ve İktisadi Bütünlük (TİB) satışından elde edilen gelir ise 72.825.000 TL'dir.

5. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde 2003 yılından bu güne kadar kent merkezlerinde arsası değerli kaç okul satıldığı ve bu satıştan ne kadar gelir elde edildiğine yönelik soruya ilişkin olarak;

2003 yılından günümüze kadar sadece Ardahan ili merkez Karagöl mahallesinde bulunan 1 adet okul 26.01.2007 tarihinde Ardahan İl Özel İdaresine 55.000,00 TL bedel karşılığı satılmıştır.

6. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde Maliye Bakanlığı Merkezi Uzlaşma Komisyonuna yapılan başvurulara yönelik soruya ilişkin olarak;

2003-2011(Ocak-Ekim) dönemi itibariyle Merkezi Uzlaşma Komisyonuna yapılan başvurulardan uzlaşılan toplam dosya sayısı 311 olup, bu dosyalara ilişkin olarak toplam 1.208.584.198 TL vergi tahakkuk ettirilmiş bulunmaktadır.

7. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde iç ve dış borç toplamındaki artışa yönelik soruya ilişkin olarak;

Merkezi Yönetim Borç Stoku ve GSYH 'ya Oranı

Milyar TL	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011-11
Toplam Borç Stoku	242,7	282,8	316,5	331,5	345,1	333,5	380,3	441,5	473,6	514,1
İç Borç Stoku	149,9	194,4	224,5	244,8	251,5	255,3	274,8	330,0	352,8	366,4
Dış Borç Stoku	92,8	88,4	92,0	86,7	93,6	78,2	105,5	111,5	120,7	147,7

(% GSYH)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Toplam Borç Stoku	69,2	62,2	56,6	51,1	45,5	39,6	40,0	46,3	42,9
İç Borç Stoku	42,8	42,7	40,2	37,7	33,2	30,3	28,9	34,6	32,0
Dış Borç Stoku	26,5	19,4	16,5	13,4	12,3	9,3	11,1	11,7	10,9

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere, 2002 yılında toplam borç stokunun GSYH'ya oranı yüzde 69'lar seviyesindeyken 2010 sonu itibarıyla bu oran yüzde 42 seviyesine gerilemiştir.

8. 7/837 esas numaralı yazılı soru önergesinde cari açığa yönelik soruya ilişkin olarak;

Ülkemizde yurtiçi tasarrufları artırmaya ve ekonominin üretim yapısının ithalata olan bağımlılığını azaltmaya yönelik politikaların da katkısıyla, 2011 yılı sonunda yüzde 9,4 olarak gerçekleşmesi beklenen cari işlemler açığının GSYH'ya oranının 2014 yılı sonunda yüzde 7'ye inmesi hedeflenmektedir.

Makroekonomik ve finansal istikrarın korunmasına ve cari işlemler açığının azaltılmasına 2012-2014 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programımızda da özel bir önem verilmiştir. Bu kapsamda, yatırım ortamının iyileştirilmesiyle ilgili eylem planı uygulamalarına devam edilmesi, işgücü piyasasının esneklik ve etkinliğinin artırılması, kayıt dışılıkla etkin mücadele edilmesi, İstanbul'un Uluslararası Finans Merkezi olması çalışmaları, enerjide dışa bağımlılığı azaltacak politikalar cari açıkla mücadelede önemli katkı sağlayacaktır. Ayrıca;

- ✓ İhracatta firmaların küresel rekabet gücünü artırmak amacıyla yenilikçiliğe ve Ar-Ge'ye dayalı, katma değeri yüksek, markalı ürün ve hizmetlerin üretim ve pazarlama süreçlerinin desteklenmesine devam edilecektir.
- ✓ Üretim ve ihracatın ithalata olan yüksek oranlı bağımlılığını azaltmak amacıyla özellikle ara malı ve yatırım malında yurtiçi üretim kapasitesini artırıcı politikalara ve desteklere devam edilecektir.
- ✓ Sektörel bazda oluşturulacak Türkiye Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) çerçevesinde girdi tedarikinde, ülke ve bölge bazlı bağımlılığın azaltılması, küresel belirsizliklerin ve dalgalanmaların oluşturacağı risklerin giderilmesi ve gelecekte önem kazanacak girdilere yönelik ihtiyacın karşılanması sağlanacaktır.
- ✓ Yurtiçinde üretim yapan uluslararası firmaların tedarik zincirlerinde yurtiçi üretimin payının artırılmasına yönelik olarak gerekli tedbirler alınacaktır.
- ✓ İhracatta pazar çeşitliliğinin artırılması amacıyla Afrika ülkeleri, Asya-Pasifik ve Latin Amerika ülke gruplarıyla ticaretin geliştirilmesi sağlanacaktır.
- ✓ İhracatçıların karşılaştıkları pazara giriş engelleri tespit edilecek ve bu engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik politika ve tedbirler geliştirilerek daha etkin biçimde uygulanacaktır.
- ✓ İhracata yönelik kredi ve garanti destek imkânlarını iyileştirmek amacıyla Eximbank kaynaklarının artırılmasına devam edilecektir. Ayrıca, ihracatçılara yönelik finansman programlarının bilinirliği artırılacak ve yeni finansman araçları oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- ✓ İthalatta piyasa gözetimi ve denetimi sisteminin etkinliği artırılacaktır.

- ✓ Dahilde İşleme Rejimi, yurtiçi üretim, ihracat ve dış ticaret dengesine etkisi açısından bütüncül bir şekilde değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- ✓ Yurtiçi katma değer oranı yüksek ve kaliteli malları kullanma bilincinin geliştirilmesine yönelik olarak etiketleme başta olmak üzere özendirici tedbirler alınacaktır.
- ✓ Kamu alımlarında yerli ürünlerin tercih edilmesi sağlanacaktır.
- ✓ Ülkemizin, ikili ve çok taraflı işbirliği kapsamında, ihracatının artırılması amacıyla küresel ölçekte ve bölgesinde etkinliği güçlendirilecek ve yakın coğrafyasında iktisadi refah havzaları oluşturma girişimleri artırılabacaktır.
- ✓ Komşu ülkelerle geliştirilecek ikili ve çok taraflı işbirliği programlarının yanı sıra, bölgesel ve çok taraflı kuruluşlar bünyesinde başlatılacak ortak program ve projeler kapsamında üçüncü ülkelere teknik destek sağlanacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı